

Årsberetning 2021

Utarbeidet av Bybanen AS
JUNI 2022

bybanen
BERGEN LIGHT RAIL

Innhold

Organisasjonen

2021 – et år som satte standarden for de tre neste	3
Organisasjonsoversikt	4

Alltid i bevegelse mot det neste

Året hvor mange viktige prosesser ble satt igang	8
Fleksibel planlegging sikrer nok vogner på linjen	10
For trafikklederen kommer passasjerene alltid først	12
Det er utrolig spennende å være med å utvikle Bergen som by	14
Linje 2 gir nytt liv til «den grønne bydelen»	16
Mot, samhold og utholdenhet	18
2021 i korte trekk	21

Styret

Styrets beretning for 2021	22

EUs taksonomi for bærekraftige aktiviteter	30

Årsregnskap 2021

Resultatregnskap	34
Balanse pr. 31. desember 2021	35
Kontantstrømoppstilling	37
Noter til regnskap	38
Revisors beretning	48

Årsberetning 2021

Bybanen AS

Utarbeidet av Bybanen AS
Juni 2022

Design: Apriil Reklame AS

Tekst: Bybanen AS og Apriil Reklame AS

Foto: Morten Wanvik

2021 – et år som satte standarden for de tre neste

2021 ble året hvor vi i Bybanen forberedte oss på å levere den gode reisen til enda flere i Bergen by. Vi startet også på mange prosesser som vil bli viktige for Bybanen, i årene som kommer. I året som gikk, fortsatte vi arbeidet med å bygge Bybanen som organisasjon. Ny strategi kom på plass. Med bærekraft løftet inn som et sentralt element, blir det enklere å stake ut riktig kurs for de tre neste årene. Vi jobbet systematisk med bedriftskulturen vår, og det meste av arbeidet med traseén til Fyllingsdalen ble også ferdigstilt. Nå ser vi frem mot 2022 hvor Linje 2 endelig åpnes for trafikk – og enda flere får muligheten til å oppleve den gode reisen med byens viktigste kollektivtilbud.

Bybanen AS
Kokstadflaten 59,
NO-5257 Kokstad

Kontakt
t: +47 05557
e: post@bybanen.no

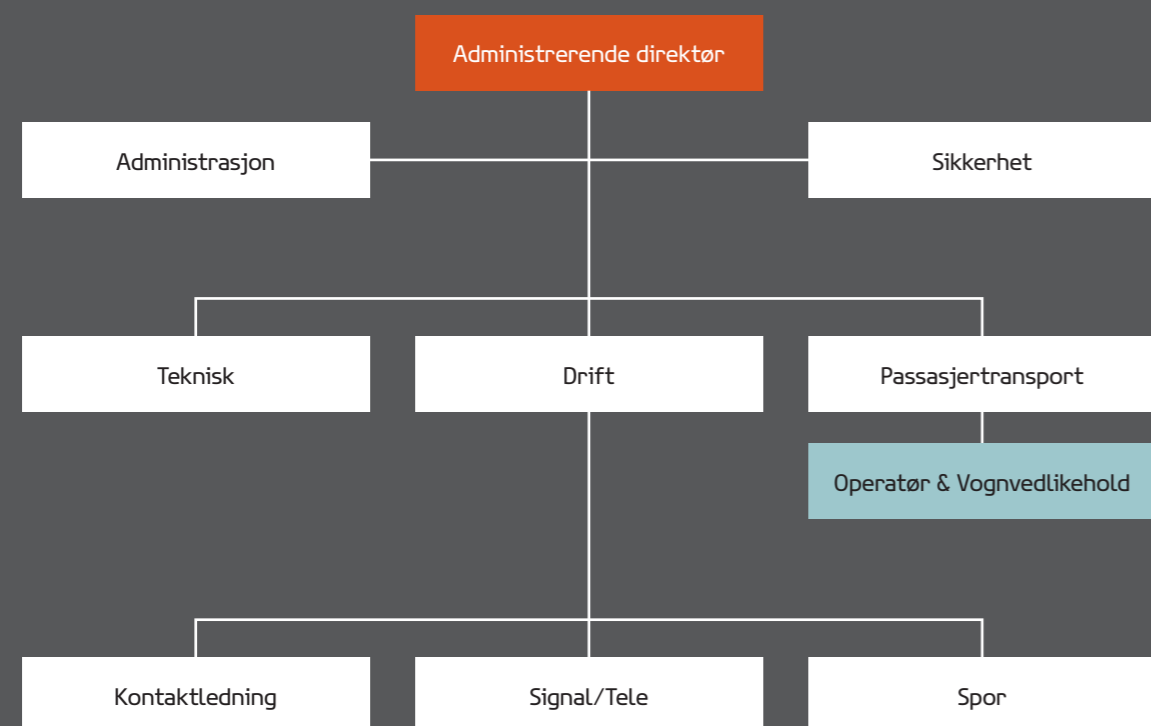
w: bybanen.no

Organisasjonsoversikt

Bybanen AS leverer attraktiv, smart og bærekraftig transport til Bergens befolkning. Her er en oversikt over organisasjonen og menneskene som jobber der:

Adelheid Nes
Administrerende direktør

Ansatte pr. 31.12.2021

Adelheid Nes
Administrerende direktør

ADMINISTRASJON

Geir Østerfeldt
Økonomidirektør

Karina Størksen
Ingrid Herland
Kari Størksen

SIKKERHET

Eirik Grønstøl
Sikkerhets- og kvalitetssjef

TEKNISK

Stein Dvergsnes
Teknisk sjef

Bjarte Sæle (signal/tele)
Kjetil Sorum Nøstdal (spor)
Trygve Gulbrandsen (elektro)
Christian Birkeland (vogn)
Warren Eversley (bygg)

DRIFT

Marianne Rønnes Kramer
Driftssjef

Ole Skaatun
Erik Birkeland (Logistikk)

PASSASJERTRANSPORT

Christian Gamst Hårvik
Leder

Jimmy Schmincke
Anne Garvik
Jostein Hauken

OPERATØR: KEOLIS
VOGNVEDLIKEHOLD: STADLER

KONTAKTLEDNING

Erlend Garathun
Formann

Ørjan Kaarevik
Espen Kjellesvik
Geir Eikenes
John Oddvar Hauge
Annelin Hoff

SIGNAL/TELE

Steven Gjerde
Formann

Dag Madsen
Sven-Olav Frimann Nilsen
Thomas Gassmann
Heine Aase
Kha Dang

SPOR

Frode Risnes
Formann

Hans Gjerde
Geir Rune Bjørgen
Rolf Erik Frimann Nilsen
Tore Boga
Sondre Skoglund
Espen Rosnes

Bybanen – den gode reisen

2021 ble året hvor vi staket ut kursen for de tre neste. Vi fikk på plass vår nye strategi. Vi jobbet med å bygge en sterk bedriftskultur. Og ikke minst: Vi gjorde oss klare til å tilby den gode reisen til enda flere mennesker i Bergen by.

2021 – året hvor mange viktige prosesser ble satt igang

Geir Østerfeldt, fungerende direktør og økonomidirektør i Bybanen, ser tilbake på et 2021 hvor mange prosesser startet. De fleste av dem ser man likevel ikke resultatet av, før først nå.

– Ja, det er noen milepæler å se tilbake på fra 2021. Vi satte i gang tre større prosesser. Den viktigste av dem er kanskje arbeidet med Bybanens nye strategi.

Ny strategi staker ut ny kurs

Den nye strategien representerer et skifte for Bybanen.

– Vi skal ikke lenger favne bredt, og få til alt på en gang. Med den nye kursen som nå er staket ut, snevrer vi inn fokuset. Vi løfter bærekraft direkte inn i strategien, og går rett i kjernen av hva Bybanen faktisk er til for. Denne endringen gjør det enklere for oss å prioritere riktig, og holde fokus.

Nå satses Bybanen på å bli netto nullutslipp innen 2030.

– Det er et mål som krever innsats, og som utelukker snarveier som det å kjøpe klimavoter. Men dit skal vi. På veien dit er det viktig å huske at vi alltid kan bli litt bedre. Vi kan gå over til fossilfrie biler, vi kan redusere kjemikalier, og vi kan tenke mer sirkulært på verdikjeden vår. Og om passasjerene ikke merker noe til denne strategiendringen, da har vi gjort jobben vår.

Starten på en kulturreise

Bybanen begynte også på en viktig kulturreise i 2021, en prosess som ikke helt er ferdig enda.

– Ja, den prosessen startet med et ønske om å definere vår egen bedriftskultur og hvordan den er, når vi er på vårt beste. Alle ansatte er med i denne prosessen. Det er tross alt viktig å få muligheten til

å definere vår egen kultur, nå når vi er i gang med å profesjonalisere Bybanen som selskap.

Ny inntektsmodell skaper målbare prestasjoner

Bybanen har også innført en ny inntektsmodell, og denne kom på plass ved nyttår.

– Det er en viktig endring som gir oss større muligheter til å måle våre egne prestasjoner og leveranser. Nå fakturerer vi det vi faktisk leverer. Lengden gir det oss bedre grunnlag for å gå våre interne prosesser etter i sømmene og effektivisere der vi kan, mens vi fortsetter å bygge Bybanen som organisasjon.

– Hva vil du si preger tilbakeblikket på 2021?

– Vel, vårt viktigste arbeid har som alltid vært det daglige arbeidet. Vi sørger for at Bybanen alltid går. Vi bidrar til å skape en åpen infrastruktur, og sørger for at alle de ansatte trives og er trygge på jobb. Vi har fortsatt arbeidet med å bygge Bybanen som organisasjon, og gleder oss til Linje 2 mot Fyllingsdalen åpner i november. Nå gjenstår det bare å sjekke at anlegget vi overtar er kvalitetssikret for passasjertrafikk, og se frem mot et 2022 hvor enda flere får muligheten til å reise med byens viktigste kollektivtilbud.

– Det handler om å ha nok vogner på linjen og å sikre sikker drift.

Ferenc Csizmadia, produksjonsleder for Stadler

Fleksibel planlegging sikrer nok vogner på linjen

Det trengs 24 vogner på linjen for at Bybanen skal gå hvert femte minutt. Ansvaret ligger hos Ferenc Csizmadia.

Som produksjonsleder for Stadler i Bergen overser Ferenc Csizmadia all aktivitet på verkstedet og sørger for at det er nok Bybanevogner på skinnene. – Jeg har alltid mye å gjøre, sier Ferenc kjapt og smiler.

Etter nesten ti år i jobben kjenner han Bybanen fra innsiden og ut. Han vet hva som må sjekkes og gjøres når ulike utfordringer oppstår.

– Men jeg liker best at de ansatte jobber selvstendig og finner løsninger, og jeg blander meg bare når jeg må.

Krever bred kompetanse

Alt som har med vedlikehold av vognene er Ferencs ansvar. Han planlegger hva som må gjøres på kort og lang sikt, hvilke servicer som trengs og hvilken opplæring de ansatte skal ha.

– For hver 500 000 kilometer må alle vognene tas ut av drift, demonteres og sjekkes for funksjonalitet. Det er en veldig stor jobb.

Ferenc kommer fra Ungarn, og hvor han jobbet som jernbanetekniker og -ingeniør i syv år. Etter noen stopp på veien, kom jobbtilbudet fra Stadler i Bergen, og her har han vært siden 2013. De er til sammen 22 ansatte, som kommer fra syv nasjoner.

For at vognene til Bybanen skal rulle, samles kompetanse fra blant annet Skottland, Estland og Tyskland.

– De ansatte må ikke bare lære kjøretøyet å kjenne, de må kunne 12 ulike software-system, ulike elektroniske systemer, i tillegg til at det mekaniske er ulikt fra en vanlig jernbane. Det er komplisert og utfordrende, og krever mye trening å lære seg.

Rask omstilling ved behov

50 000 til 70 000 reisende er hver dag avhengige av at Ferenc og kollegaene gjør en god jobb, og at vognene er på linjen. Av Bybanens 28 vogner, må hele tiden 24 være tilgjengelige.

– Det høres kanskje enkelt ut, men det er mye som skal klaffe for å få det til, understreker han. Stadler blir målt på antall tilgjengelige vogner klokken seks om morgenen og klokken to på ettermiddagen. Med få unntak har kravet alltid vært oppfylt.

– God planlegging og stor fleksibilitet blant de ansatte er grunnen til det. Dersom noe skjer på linjen, kan vi raskt omorganisere. Ukeplanen må kunne endres med en halv dags varsel, for å møte eventuelt nye behov. Det handler om å ha nok vogner på linjen og å sikre sikker drift, sier han.

– Det viktigste i jobben min er å ha oversikt, og å være oppdatert.

Margrethe Lersand, Trafikkleder i Kelios

Den sømløse reisen

For trafikklederen kommer passasjerene alltid først

Hun trives med å finne løsninger når det koker, og setter alltid passasjerenes opplevelse først. Margrethe Lersand er den som har full kontroll på linjen.

Klokken har bare bikket fem om morgenen. Margrethe Lersand er allerede i gang med sin arbeidsdag. Hun er trafikkleder i Kelios, men selv tar hun ikke bybanen til jobb. Hun er nemlig opptatt med å vekke bybanen til liv, og få vognene klare for dagen og ut på linjen.

– Det første jeg gjør er å motta en overlevering fra nattevakten som forteller om dagens situasjon. Har vi nok vogner? Har noen av vognførerne meldt seg syke i løpet av natten? Morgenen er ganske sårbar hvis en vognfører mangler. Da må gjerne en trafikkleder ut å kjøre. Vi gjør alt vi kan for ikke å innstille noen turer.

Innimellom kjører Margrethe dermed morgenskiftet på Bybanen selv.

– Det er fint og rart å se byen våkne, litt og litt, synes hun.

På den måten holder hun seg også oppdatert på hvordan infrastrukturen ser ut i virkeligheten ute på linjen, og ikke bare på en skjerm. Da kan hun bedre hjelpe vognførerne hvis de skulle få problemer.

Har full oversikt

Margrethe har jobbet i Kelios, og tidligere Fjord1 Partner, i rundt ti år. I åtte av dem har hun vært trafikkleder. Hun har ansvar for å ha oversikt over traseen, vognførerne og eventuelle ledige skift/turer. Samtidig skal hun holde styr på hva som skjer inne på depotet, renhold og vedlikehold av vognene og eventuelt arbeid på linjen.

– Jeg trives veldig godt. Ingen dag er lik, og man vet aldri hva man møter. Det kan være alt fra mindre hendelser til større avvik og ulykker. Av og til er det stille, og av og til koker det. Når det koker er det spennende å finne løsninger. Ingen avvik er Like!

Hun er omringet av skjermer, som hjelper henne med å ha kontroll. Passasjerene informeres gjennom tekst på pid, og lyd over høytaleranlegget på holdeplass dersom det skjer noe.

– Det viktigste i jobben min er å ha oversikt, og å være oppdatert.

Trygt frem til riktig tid

For Margrethe og kollegaene er en god og pålitelig reise for passasjerene alltid det viktigste. Det handler blant annet om at Bybanen går som planlagt, med riktig frekvens på vognene. Dersom en vogn er forsinket, reguleres vogner foran og bak slik at forsinkelsen blir minst mulig merkbar for passasjerene.

– Å ivareta passasjerene er alltid det viktigste. De skal helst ikke merke om vi har hatt en hendelse. De skal komme seg trygt frem til riktig tid, sier hun og fortsetter:

– Jeg føler litt eierskap til Bybanen. Det er fint at vi kan gjøre de reisende, kollegaer og oppdragsgiver fornøyde. Jeg er glad for tilliten og stolt av det vi får til.

– Jeg tror Bybanen gjør livet mye enklere for folk langs traséen.

Heine Aase, Driftstekniker for signal

Det er utrolig spennende å være med å utvikle Bergen som by

For Heine Aase lokket det å jobbe med Bergens nye hovedpulsåre. Nå sørger han for at Bybanen går på skinner.

Ikke bare bruker han Bybanen til og fra Paradis hver dag. Den rullende kollektivsatsingen var også en medvirkende faktor til at han flyttet til Bergen fra Oslo i juli 2021.

– Det er utrolig spennende å være med å utvikle Bergen som by, for det er egentlig det vi driver med. Vi utvikler fremtidens transportmiddel - og skaper et grønnere Bergen. Det sier Heine Aase, som er driftstekniker for signal i Bybanen.

Et enklere Bybane-liv

Til daglig har han ansvar for alt som har med signalanlegg å gjøre - enkelt fortalt at Bybanen går, og at den er presis.

Hans inntrykk er at meningene om Bybanen blant folk flest er rundt 99 prosent positive. Han er stolt av å jobbe med det han beskriver som et sterkt bysymbol, som har stor innvirkning på folks hverdagsliv.

– Jeg tror Bybanen gjør livet mye enklere for folk langs traséen. Den går såpass ofte og lenge at det er et godt alternativ til bil, sier han og legger til:

– Om morgenen er det mange som bruker Bybanen. Og jeg tenker det er et godt tegn når det ikke er ledig sitteplass.

Linje 2 vil endre Haukeland

Heine har vært med som observatør på utbyggingen til Fyllingsdalen, og sett at alt har fungert som det skal.

– Det blir spennende når den nye linjen kommer i drift. Jeg tror reise mønsteret vil endre seg mye. Haukeland universitetssjukehus vil nok merke stor endring i forhold til parkeringskapasitet. Enten du er ansatt eller pasient, fra Fyllingsdalen eller tilreisende med tog, vil Bybanen ta deg til Haukeland. Det gjør reisen mye lettere.

– Det skjer mye positivt i Fyllingsdalen. Og utbyggingen av Bybanen er en stor grunn til det.

Dani Hellem, født og oppvokst i «den grønne bydelen»

Linje 2 gir nytt liv til «den grønne bydelen»

Dani Hellem ser hvordan Bybanen er i ferd med å endre bydelen han har vokst opp i. Og etter hans mening - bare til det positive.

Anleggsarbeidet begynner å bli ferdig. Dani Hellem er daglig å ser på fremgangen. Han mener trasséen med Bybane-spor i Fyllingsdalen er et kjempeløft rent estetisk. Nå gleder han seg til å se det ferdige resultatet.

Dani er født og oppvokst i Fyllingsdalen. For han er Linje 2 med på å puste nytt liv i bydelen han er så glad i.

– Boligprisene har mer eller mindre skutt i været, og flere mennesker vil flytte hit enn å dra herfra, forteller han engasjert.

Nye tilbud og grønne lunges

I tilknytning til Oasen Storsenter blir det i den nye områdeplanen blant annet planlagt 300 nye boliger. Spisesteder og daglighandel er blant tilbudene som øker for de som bor i dalen.

Det bygges også nytt svømmeanlegg ved Ortun skole og planlegges for nytt kulturhus.

– Dette gjør bydelen mer attraktiv, både for oss som bor her, og for tilflyttere.

Fra gammelt av ble Fyllingsdalen kalt «den grønne bydelen». I områdeplanen legges det opp til å løfte frem de grønne områdene, og gjøre parkområdene finere. Det går et vassdrag gjennom hele dalen, som i dag ligger i rør. Planen er at dette skal frem i dagen.

– Jeg synes det er veldig fint at det blir fokusert på de grønne lungene. Det skjer mye positivt i Fyllingsdalen. Og utbyggingen av Bybanen er en stor grunn til det.

Brann-kamp og tunnel-sykling

Dani trekker frem Haukeland universitetssjukehus, Lagunen Storsenter og Brann Stadion som sentrale områder som blir mer tilgjengelige for de som bor i Fyllingsdalen.

– Med Bybanen åpner det seg en verden for de som ikke har bil, og gjør at mange vil kunne klare seg uten.

Selv gleder han seg stort til å ta Bybanen til Brann-kamp, og datteren blir nok en ivrig passasjer til Lagunen. Han ser også frem til å prøve den tre kilometer lange sykkelveien gjennom Løvstakken.

– Jeg sykler mye, og tror det blir fint med tørre veier gjennom tunnelen i vinter.

Et stort linjenett blir positivt for hele byen

Dani er blant de som har vært positive til Bybanen fra dag én, og mener han har en mer langsiktig tankegang enn kritikerne.

– Hvis man ser for seg et stort utbygget linjenettverk vil det være svært positivt for hele byen, sier han og legger til:

– Med bare én linje var det positivt for de som bodde rundt den, men den hadde kanskje begrenset verdi for byen som helhet. Men utbyggingen mot Fyllingsdalen og andre områder, på sikt også kanskje utover mot øyene, vil Bybanen ha en enormt stor verdi for Bergen.

Mot, samhold og utholdenhet

Det er i krise vi blir satt på prøve. I tett samarbeid med eier, oppdragsgiver og samarbeidspartnere, har Bybanen igjen bestått prøven.

Derfor ønsker jeg i år igjen å starte med et rungende, takk! Takk til alle som har jobbet på lag med oss i denne krevende tiden for hele samfunnet, og en spesiell takk til alle våre flotte medarbeidere. Bybanen representerer en del av samfunnsstrukturene som mange har vært avhengige av under pandemien. Og det har vært imponerende å observere hvordan tilbudet har blitt levert i 2021, slik det også ble levert i 2020. Mange har følt på usikkerheten knyttet til den ekstraordinære arbeidssituasjonen som unntakstilstanden har medført, men like fullt stilt opp lojalt og bidratt på en forbilledlig måte. Takket være eierens beslutning om å opprettholde tilbudet gjennom pandemien er antall reisende nå tilbake på 2019 nivå. Det er grunn til å være stolte sammen om denne utviklingen.

I det vi i Norge nå har lagt pandemien bak oss, ser vi et Europa og en verden i forandring. Krisen i Ukraina treffer og berører oss alle, direkte eller indirekte. Også Bybanen. Selskapets hovedoppdrag er å levere en tilgjengelig og pålitelig infrastruktur til operatøren. Tilgangen til deler og råvarer er under press, som øker risikoen knyttet til hovedoppdraget. Dette krever at vi evner å tenke annerledes og kreativt om forsyningssituasjonen i tiden fremover.

Selskapet har meislet ut en ny strategi som tydeliggjør det konkrete bidraget Bybanen skal være for felles oppnåelse av bærekraftsmålene til vår eier. I et lengre historisk perspektiv har vi aldri hatt et bedre utgangspunkt enn i dag, med en global enighet om jobben som ligger foran oss, tverrpolitiske forpliktelser, og med et teknologisk mulighetsrom som vi aldri tidligere har sett maken til. Det vil kreve mye av oss som organisasjon å levere på denne strategien, men organisasjonen har bevist gjennom de siste årene at den leverer på målsettingene til tross for svært krevende rammevilkår.

En bærekraftig verden, som sikrer generasjonene etter oss, er et globalt problem. Dette problemet må like fullt løses regionalt og lokalt, i samtidighet. Med forsterket mot, samhold og utholdenhet, skal Bybanen vise vei!

Emil Eike
Styreformann

Bybanen beveger Bergen™

2021 I KORTE TREKK

- Bybanens nye strategi med bærekraft som hovedelement, kom på plass.
- Linje 2 til Fyllingsdalen ble i stor grad ferdigstilt, og klar for testkjøring.
- Til tross for perioder med nedstengning og restriksjoner, opprettholdt Bybanen normal drift og frekvens gjennom hele året.

Tusen takk til alle som bidro til å bevege Bergen i 2021.

Styrets beretning 2021

I likhet med 2020 har Covid-19 pandemien også gjort 2021 til ett annerledes år. En lang pandemi, med mange fremdeles på hjemmekontor og restriksjoner knyttet til bruk av kollektivtrafikk, har medført at nye reisevaner er blitt etablert. Selv om antall passasjerer på bybanen har gått opp noe i forhold til 2020, er det fremdeles en god del færre passasjerer sammenlignet med 2019.

Det har imidlertid vært viktig for Skyss å opprettholde en forsvarlig ruteproduksjon av bybane også gjennom 2021. Det har derfor gjennom året, i likhet med 2020, blitt kjørt tilnærmet normal ruteproduksjon med noe lavere frekvens i rushtider og innstilte nattavganger i perioder hvor samfunnet har vært nedstengt. Bybanen AS har dermed hatt tilnærmet full aktivitet i sine tjenesteleveranser, både i forhold til passasjertransporten, men også drift og vedlikehold av bybaneanlegget.

Til tross for færre passasjerer gjennom pandemien, ser vi tendensen til at bybane- passasjerene er i ferd med å komme tilbake igjen. I 2021 fraktet bybanen 13,86 millioner passasjerer, en økning på ca. 1,4 millioner passasjerer sammenlignet med 2020. Ruteproduksjonen i 2021 ble gjennomført med en punktlighet på 99,75 % og en regularitet på 99,65 %, noe selskapet er meget godt fornøyd med. Med sånne kvalitetstall, med score som plasserer oss på topp i Europa, kan vi trykt si at bybanen fremdeles er en suksesshistorie.

Det er kjørt ca. 2,2 millioner km med bybanevognene gjennom 2021. Med 28 vogner er det da kjørt ca. 80 tusen km pr. vogn i gjennomsnitt. Sammenlignet med bransjetall (UITP – The International Association of Public Transport) bringer dette bybanen i øvre sjikt når det gjelder utnyttelse av vognparken. Totale driftskostnader pr vognkilometer var i 2021 kr 105, en økning på kr 6 sammenlignet med 2020, men en nedgang i forhold til 2019.

Bybanen er en sentral del av klima- og miljø-løsningen i Bergen. Bybanen AS ønsker å bidra enda mer til dette og startet arbeidet med en ny bærekraftstrategi i 2021, hvor selskapets forretningsmål og bærekraftsmål forenes i samme strategi. Den nye strategien vil gjelde fra 2022 og skal blant annet sørge for økt grad av sirkularitet og livssyklus tilnærming i selskapets verdikjede, samt at selskapet skal være netto null innen 2030. Som en del av bærekraftsarbeidet inneholder årsrapporten for 2021 også en taksonomi rapport.

Organisering av Bybanen

Bybanen i Bergen er et viktig virkemiddel for å nå målsettingene om et trygt og effektivt kollektivtilbud i Bergen, samt at den bidrar til å redusere Bergens klimaavtrykk. Bybanen er en del av kollektivvisjonen i Miljøløftet og skal være ryggraden i kollektivtilbudet. Bybanen beveger Bergen mot en bedre fremtid.

Planlegging, drift og vedlikehold av bybanen gjennomføres av flere organisatoriske enheter. Bybanen AS er 100 % eid av Vestland Fylkeskommune og har ansvar for drift og forvaltning av infrastruktur og vognmateriell samt levering av passasjertransport til Skyss. Flere av selskapets oppgaver er konkurranseutsatt i henhold til lov om offentlige anskaffelser, bl.a. operatørvtale og vedlikehold av vognmateriell. Keolis Norway AS er operatør på bybanen og har ansvar for vognfremføring, trafikkledelse og vedlikehold av bybanevognene. Vedlikeholdet utføres av Stadler Norway AS på vegne av Keolis.

Vestland fylkeskommune (VLFK) garanterer Bybanen AS tilstrekkelige økonomiske rammer til vedlikehold og drift av bybanens infrastruktur i samsvar med jernbaneloven, kravforskriften, samt andre aktuelle lover og forskrifter. Bybanen AS har tillatelse fra Statens Jernbanetilsyn om drift av infrastruktur og vedlikeholdsmateriell.

Selskapet er i overensstemmelse med gitte tillatelser og rammebetingelser ansvarlig for vedlikehold og oppgradering av banen, herunder spor, signal og telekommunikasjon, strømforsyning, kontaktledning, holdeplasser og driftsmateriell for vedlikehold.

Virksomheten i 2021

Sikkerhet og daglig drift som sikrer høy punktlighet og regularitet, samt eliminering av uønskede hendelser, vil alltid være de viktigste prioriteringene for Bybanen AS. Sammen med gode HMS-tiltak skal dette være med å gi gode passasjeropplevelser for de reisende og trygge arbeidsforhold for våre medarbeidere. Ny linje til Fyllingsdalen er under bygging med forventet åpning i november 2022. Sentralt i 2021 har vært forberedende aktiviteter knyttet til sikker overlevering og idriftsettelse av anlegget i henhold til gjeldende reguleringer.

I tråd med gjeldende strategi har det gjennom året pågått flere utviklingsprosjekter, både knyttet til operasjonelle og administrative aktiviteter. Dette skal være med å utvikle selskapet i riktig retning slik at eiers overordnede målsettinger nås.

I august tiltrådte ny sikkerhet- og kvalitetssjef. Teknisk avdeling er forsterket med 3 nye ingeniører i løpet av 2021 og driftsavdeling med 5 nye driftsteknikere i 2021, gjør seg klar til å overta vedlikeholdet av den nye linjen til Fyllingsdalen. Ved årsslutt 2021 hadde selskapet 38 ansatte.

Covid-19

Bybanen AS har vært definert som en «kritisk samfunnsfunksjon» under hele pandemien. Nødvendige tiltak, i samarbeid med kunder og leverandører, har vært iverksatt iht. myndighetskrav for å sikre forsvarlig og sikker drift. Gjennomføring og oppfølging av smittevernstiltak har hatt sterkt fokus og det har vært lite fravær i Bybanen AS, både som følge av Covid-19 eller karantene. Samarbeidet med de øvrige bybaneaktørene, som er samlokalisert på Kokstad, har fungert meget tilfredsstillende. I 2021 har vi hatt perioder med helt eller delvis hjemmekontor for aktuelle medarbeidere, iht. de til enhver tid gjeldende retningslinjer og påbud. Selskapet har løpende levert passasjertransport til Skyss i henhold til de ruteplaner og tiltak Skyss har iverksatt på vegne av hele kollektivtrafikken i Vestland fylke.

ANTALL PASSASJERER MILLIONER

Offisielle passasjertall for Bybanen siden oppstarten.

Mindemyren. Foto: NCC / Bybanen Utbygging

Trafikkutvikling

Det er Skyss som har ansvaret for billetter, passasjerinformasjon og ruteproduksjon av bybanen. Som følge av lettelse i restriksjoner knyttet til Covid-19 pandemien har det vært en beskeden økning i antall reisende sammenlignet med 2020.

I 2021 transporterte Bybanen totalt 13,86 millioner passasjerer, en økning på 11,8 % fra 2020. Det er kjørt 2 063 714 vognkilometere og produsert 70 170 994 passasjerkilometere, med et passasjerkilometersnitt på 5,06 km per påstigning.

Linjeforlengelser

Byggingen av Bybanens fjerde byggetrinn til Fyllingsdalen ble startet i 2018 og byggearbeidene pågår nå på hele den nye traseen. Planlagt åpning av den nye linjen er 21. november 2022.

Trolley-linjen utvides med ny strekning fra Puddefjordsbroen til Lyngbø. Delstrekningen på Lyngbø ble satt i drift i mai 2021. Strekningen fra puddefjordsbroen til Lyngbø er planlagt satt i drift mars/april 2022.

Sikkerhet og kvalitet

Bybanens systemer for sikkerhet og kvalitet har vært gjennom store endringer i 2021. Gjennom første halvår ble det gjort betydelige endringer i sikkerhetsstyringssystemet med den hensikt å sikre etterlevelse av kravene i Kravforskriften og øvrig jernbaneregelverk. I tillegg har dokumentasjon knyttet til internkontroll og HMS blitt oppdatert og revidert.

Bybanen gjennomførte en «skrivebord» beredskapsøvelse i samarbeid med Keolis Norge og Bergen Brannvesen i november 2021. Scenariene som ble plukket ut var aktuelle for begge organisasjoner og det var nyttig å se samhandlingen mellom organisasjonene i en beredskapssituasjon.

Gjennom året har også Bybanen AS rapportert relevante hendelser til Statens jernbanetilsyn (SJT), samt dokumentert status på sikkerheten gjennom to faste, årlige rapporter. Det har også vært samhandling med tilsynet rundt innleid driftsmateriell, nye bybanevogner og forberedelser knyttet til ny linje til Fyllingsdalen (byggetrinn 4).

Det har gjennom året inntruffet to hendelser som har ført til førstehjelpsskader. En hendelse knyttet til strømgjennomgang og en som medførte en tannskade.

TETRA-utfallet (bybanens kommunikasjonssystem) den 07.07.21 førte til driftsstans på banen i åtte timer. Basert på SJT sine definisjoner ble denne meldt inn som en jernbaneulykke. Hendelsen medførte også at Bybanen ikke nådde sitt operasjonelle mål om at det ikke skal forekomme jernbaneulykker der årsaken er feil med infrastruktur.

Det har ikke blitt gjennomført revisjoner av leverandører i løpet av året. Dette skyldes både at fokus har vært på revisjon av sikkerhetsstyringssystemet, men også at det har vært utskiftning av personell. Avviksrapporteringssystemet inngår som et verktøy i styringssystemet for å avdekke uønskede hendelser og mangler. Systemet fungerer godt og det ble opprettet 279 saker i systemet i 2021.

Keolis har totalt sett meldt inn 24 hendelser knyttet til topphendelsene 1 til 11, noe som gir et snitt på 11 hendelser pr. million kjørte kilometer. Det tilsier at risikoakseptkriteriet for antall hendelser er tilfredsstillt.

Nye kontrakter og kontraktsoppfølging

Ved innkjøpsprosesser følger Bybanen AS lov om offentlige anskaffelser med forskrifter. Dette innebærer at alle anskaffelser med kontraktsverdi over kr 100 000 skal gjennomføres med en forsvarlig konkurranse, hvilket innebærer at det i praksis skal innhentes minimum 3 tilbud fra ulike leverandører. Alle vurderinger knyttet til anskaffelsene skal dokumenteres. Bybanen AS er underlagt forsyningsforskriften og dermed er terskelverdien for kunngjøring av anskaffelsen kontraktsverdier på 4,1 mill. kr. Kontrakter følges opp kontinuerlig for å sikre riktig leveranse. Det gjennomføres løpende kostnadskontroll og varelagerkontroll.

I 2021 signerte Bybanen AS følgende større kontrakter:

- Tunnelinspeksjon på byggetrinn 3. Avtale inngått med Sweco Norge AS.
- Utskiftning av skinne, Skjoldskiftet. Avtale inngått med Steconfer S.A.
- Kjøp av entreprenørtjenester. Avtale inngått med Løvaas Maskin AS.

- Kjøp av vikartjenester. Avtale inngått med Adecco AS.
- Kjøp av revisjonstjenester. Avtale inngått med Deloitte AS.
- Kjøp av påsporingsutstyr til brannbil. Avtale inngått med Rosendahl AS.
- Kjøp av smøreanlegg. Avtale inngått med Voestalpine Railway Systems GmbH.
- Kjøp av fyllestasjon for smøring. Avtale inngått med Moklansa GmbH.
- Inspeksjon og reparasjon av sporveksler. Avtale inngått med Voestalpine Railway Systems.
- Pensjons- og forsikringsavtale. Avtale inngått med Storebrand Livsforsikring AS.
- Kjøp av advokattjenester. Avtale inngått med Thommessen advokatfirma AS.
- Kjøp av avisingsystem. Avtale inngått med O.J. Dahl AS.
- Kjøp av spormålinger. Avtale inngått med Rhomberg Sersa Vossloh.
- Kjøp av tjenester for profilsliping. Avtale inngått med Vossloh Rail Services Scandinavia AB.
- Kjøp av bedriftshelsetjenester. Avtale inngått med Aktimed Helse AS.
- Kjøp av tingskadeforsikring. Avtale inngått med Tryg Forsikring AS.
- Kjøp av Blue-Wire. Avtale inngått med SAN Electro Heat.

Infrastruktur

Bybanen AS har i 2021 gjennomført en rekke tiltak knyttet til langsiktig vedlikehold og oppgraderinger både på bybane- og trolley infrastruktur. Tyngre vedlikehold av spor og elektrisk forsyningsanlegg er gjennomført. Det er også gjennomført oppgraderinger av trolley-infrastruktur på eksisterende linje fra Birkelundstoppen til sentrum. Eksisterende linje er tilrettelagt/oppgradert for bussdrift med «in-motion charging» teknologi.

Den digitale plattformen som fundament for tilstandsbasert- og prediktivt vedlikehold er videreutviklet. Pilotering av infrastrukturmålinger med måleutstyr montert på vognmateriell er gjennomført.

Drift og vedlikehold av infrastruktur

Det er et overordnet mål for Bybanen AS å se vedlikehold i sammenheng med sikkerhet, helse og miljø. Banen skal for hele reisen fremstå og være særlig et trygt og behagelig transportmiddel.

Driftsavdelingen ønsker gjennom daglig drift og fokus på preventivt vedlikehold å alltid holde banen i en slik stand at vi får så få klager eller feil som mulig. Alle jobber, både planlagte og akutte, blir registrert i selskapets FDV system (ISY JobTech) og kvitteres ut når jobbene er gjort.

Fagområdet Spor har flest periodiske jobber som bl.a. regelmessig skinnesliping, rengjøring og smøring av sporveksler, tømning av slakkummer, rillerens og faste inspeksjoner og kontroll av spor. I tillegg har en av medarbeiderne på spor funksjon som kjøretøysansvarlig for alle kjøretøy i selskapet.

Første testkjøring av linje 2. Her er Bybanen i Anstad-tunnelen for første gang. Foto: Marit Hommedal/Bybanen Utbygging

Fagområdet KL har ansvar for alt som berører kjøreledning, både på trolley-linjen og bybanen. Vedlikehold av kjøreledningene samt likerettere (strømforsyning) langs banen er sentralt. Arbeidet er forbundet med risiko, da det arbeides med høy spenning. Det ble i 2021 igangsatt arbeid med overordnet risikoanalyse for arbeid i likerettere. Arbeidet blir ferdigstilt i 2022.

Fagområdet Signal holder oversikt over alle signaler som er med på å styre eller informere ulike systemer Bybanen er avhengig av. I tillegg til signalsystemene knyttet til fremføring av sporvogner er det bl.a. ulike systemer om bord i vognene, kamera langs banen, varmestyring av både holdeplasser og sporveksler som skal vedlikeholdes.

De kritiske signalene som banesignal blir prioritert og antall feil her er få.

Bybanen AS har en vaktordning med beredskap 24/7. En av vaktoppavene er utrykning vinterstid på natt dersom det er is på kjøreledningen. Det ble i 2021 kjøpt inn nytt avisingsystem som gjør det mulig å påføre forebyggende avisingsvæske på dagtid når været er kaldt og det er lite nedbør. Dette har spart Bybanen for mange utrykninger vinterstid. Det er ved årsskifte 21 medarbeidere på heltid ved driftsavdelingen.

Nytt driftsbygg med garderobefasiliteter samt 2 nye garasjeanlegg for Bybanen AS sine kjøretøy er under oppføring på Kokstad. Arbeidet slutføres og byggene blir satt i drift ila april/mai 2022.

Vognparken

Bybanens vognpark for personbefordring består i dag av 28 vogner med lengde 42 meter. I forbindelse med utvidelsen av bybanesystemet med ny linje til Fyllingsdalen, vil vognparken utvides med 6 nye vogner. Disse vil leveres og fases inn i løpet av 2022.

Bybanen har en rekke driftsvogner for vedlikehold av infrastrukturen. Dette omfatter slipevogn med plog og avisingsutstyr (901) og de kombinerte vei- og skinnegående bilene; brannbil (902) som disponeres av Bergen brannvesen, kontaktledningsvogn (903), sporrengjøringsvogn (904) og lastebil med kran og avisingsutstyr (905). Disse vognene er essensielle for rask respons ved planlagt og akutt innsats på sporet.

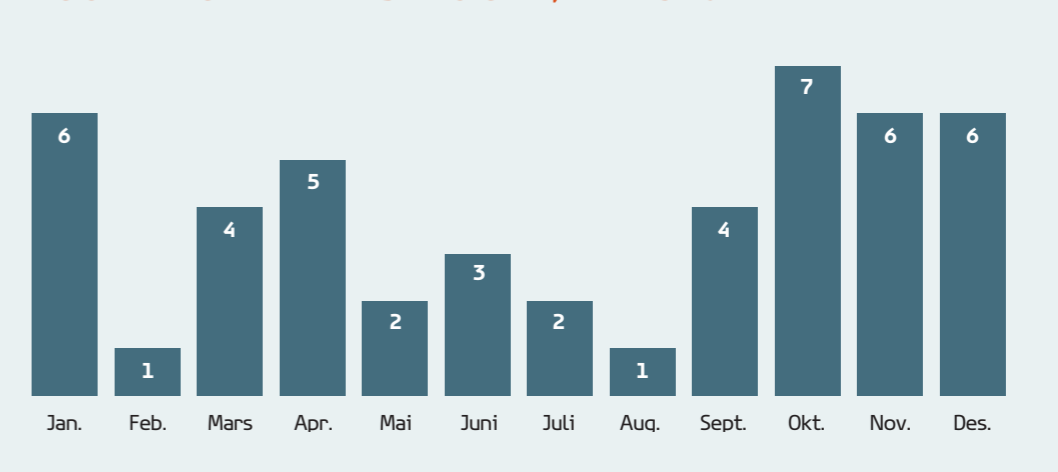
Driftsstabilitet og kundetilfredshet

Punktlighet og regularitet er viktige indikatorer for driftsstabilitet og kundetilfredshet. Punktlighet beregnes for gitte målepunkt på linjen basert på en toleranse på 15s/+4min. tidsavvik målt mot rute-tabell. I denne beregningen tas det ikke hensyn til iverksatte tiltak for å redusere påvirkningen på punktlighet. Beregnet punktlighet sett fra passasjerene for 2021 var på 99,75 %.

Regularitet er et uttrykk for hvor mange av de planlagte turene som faktisk ble gjennomført i sin helhet, ved å telle andelen turer som er kansellerte/innstilte eller ikke fullførte. Regulariteten i 2021 er beregnet til 99,65 %.

På grunn av Covid-19 pandemien ble kundetilfredshetsmålinger stanset tidlig i 2020. Det har derfor ikke vært mulig å få et riktig snitt-tall for

REGISTRERING AV FEIL PÅ BANESIGNAL, PR. MND 2021

2021. Tallene vi har operert med for perioden er basert på 1. kvartal 2020, hvor også målingene er noe justert sammenlignet med et snitt for 2019. Måling av kundetilfredshet ble startet opp igjen i 2022.

Lokalisering

Bybanen AS holder til på Kokstad i Bergen, Kokstad-flaten 59, samlokalisert med Keolis Norway AS og Stadler Norway AS.

Samarbeid

Det har i 2021 vært jevnlig møter i flere samarbeidsfora både med Vestland fylkeskommune, Bergen kommune, Skyss, Bybanen Utbygging, driftsoperatør og leverandører. Samarbeidsforaene er viktige for at Bybanens suksess og gode omdømme skal opprettholdes.

Helse, miljø og sikkerhet

Bedriften har avtale med Aktimed bedriftshelse-tjeneste som oppfyller de krav som stilles i Jernbaneloven med tilhørende forskrifter. Det er rapportert inn en bekymrings sak knyttet til arbeidsmiljøet i Driftsavdelingen på tampen av 2021. Denne er håndtert ved iverksetting av en kartlegging der resultatene skal følges opp i 2022. For øvrige avdelinger oppgis det at arbeidsmiljøet er bra.

Det er registrert to førstehjelpsulykker for virksomhetens medarbeidere i 2021. Ut over det har det ikke vært skader eller ulykker på arbeidsplassen. Sykefraværet i 2021 var totalt 3,8 %. Av dette var 1,9 % langtidsfravær (>16 dager) og 1,9 % korttidsfravær.

Arbeidsmiljøutvalget har avholdt 4 møter i 2021. Faste saker knyttet til bl.a. fravær, HMS avvik & hendelser, og vernerunder er behandlet. Videre er saker knyttet til nye bygg, ombygging av kontorfasiliteter, nytt sikkerhetsstyringssystem, ulike handlingsplaner og Covid-19 situasjonen behandlet.

Likestilling og diskriminering

Bybanen AS jobber aktivt og målrettet for å skape mer likestilling og hindre diskriminering. Det er nedfelt i Bybanens HR politikk at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn og i selskapets lønnspolicy har vi nedfelt prinsipp om likebehandling. Vi har ikke hatt noen saker knyttet til trakassering grunnet kjønn eller diskriminering i forbindelse med utvikling/forfremmelser. Selskapet jobber med å utarbeide gode rutiner og tiltak for å hindre at slike saker kan oppstå.

Ved årsskiftet 31. desember 2021 var kvinneandelen blant medarbeidere på heltid 15 % mot 20 % i 2020. Selskapets ledergruppe består av 6 personer hvorav 2 er kvinner. Bybanen AS jobber aktivt med å øke kvinneandelen i selskapet, hvor vi bl.a. oppfordrer kvinner til å søke ved nyrekruttering.

Ytre miljø

Bybanen AS skal gjennomføre miljøvennlige og bærekraftige innkjøp og stiller miljøkrav til leverandører i forbindelse med anskaffelser av varer og tjenester. Innkjøpspraksisen skal bidra til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger. Ved innkjøp skal det vurderes i hvilken grad det enkelte innkjøp utgjør en miljøbelastning og hvordan hensyn til miljø og klima skal ivaretas.

Miljøkrav kan knytte seg til relevante tekniske egenskaper til produkt, returordninger, emballasje, miljøkvalitetssystem og rutiner. Motorkjøretøy og annet utstyr som benyttes i forbindelse med vedlikehold av bybanens infrastruktur forurenses det ytre miljø. Både kjøretøy og utstyr er bygget etter krav om høy miljøstandard. Sett under ett er utslippene små og bidrar til vedlikehold av et miljøvennlig elektrisk sporvognsystem. Miljøgevinsten ved bybanen er betydelig sammenlignet med et tradisjonelt buss system.

Beredskap

Bedriften har en døgkontinuerlig hjemmevaktordning som har ansvar for å gjennomføre nødvendige tiltak knyttet til driftsproblemer, hendelser eller andre situasjoner innenfor de områder som selskapet har forvaltningsansvar for. Den faste vaktbemanningen består av 3 fagvakter som hver dekker sitt fagområde innenfor spor, kjøreledning og signalanlegg.

Skatte-, regnskaps- og selskapsmessige regler

Styret har lagt til grunn at selskapets virksomhet følger de til enhver tid gjeldende regler for internprising av varer og tjenester overfor eier. Dette gjelder også overfor tredjepart. I henhold til «Lov om revisjon» § 2.3, er det avholdt møte mellom selskapets styre og revisor uten at adm. direktør eller andre fra den daglige ledelsen var til stede.

Styret og daglig leder i Bybanen AS er dekket av Vestland Fylkeskommune sin styreansvarsforsikring

i KLP. Forsikringssummen er kr 50 mill. per skadetilfelle og per forsikringsår. Forsikringen dekker kontinuerlig betaling av saksomkostninger og det blir ikke trukket egenandel.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens § 3 - 3 er forutsetning om fortsatt drift lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Redegjørelse for årsregnskapet

Selskapet hadde i 2021 totale inntekter på kr 246 046 156 med ett tilhørende årsresultat på kr 2 431 512. Sammenlignet med 2020 er inntektene økt med kr 17 732 000 og årsresultatet med kr 837 973. Økte vedlikeholdskostnader som følge av tyngre vedlikehold infrastruktur, reparasjoner på vognmateriell, økte strømkostnader samt generell økning i bemanning forklarer i hovedsak endringene.

Totalkapitalen pr 31.12.21 var kr 98 249 611, en økning på kr 18 785 912 sammenlignet med 2020. Egenkapitalandelen var 21,2 %, en reduksjon på 1,9 %-poeng fra 2020. Egenkapitalen anses forsvarlig i forhold til risiko ved og omfanget av virksomheten.

Samlet kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var i 2021 på kr 10 362 630. Driftsresultatet utgjorde kr 2 930 723. Forskjellen på kr 7 431 907 knytter seg til avskrivninger og endringer i andre tidsavgrensingsposter. Det ble i 2021 gjort investeringer i anleggsmidler for kr 6 323 382. Likviditetsbeholdningen pr 31.12.21 utgjorde kr 43 757 044, herav innestående på skattetrekkkonto med kr 2 074 288. Arbeidskapitalen pr 31.12.21, uttrykt som forskjellen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, var kr 13 676 692. Salg av vedlikeholdstjenester, hovedsakelig til Vestland fylkeskommune, finansierer selskapets drift. Bybanen AS leverer driftstjenester til 3. part, men av mindre omfang.

Selskapets finansielle risiko anses som begrenset. Vestland Fylkeskommune garanterer selskapet tilstrekkelig økonomiske rammer. Selskapet har ett langsiktig lån gitt av fylket til finansiering av driftsutstyr og andre operasjonelle investeringer. Lånet renteberegnes med markedsrente og nedbetales med årlige avdrag.

Etter hvert som bybaneanlegget utvides samt

eksisterende linje blir eldre, øker forvaltningsoppgavene til Bybanen. Dette i forhold til løpende vedlikehold og verdibevaring av infrastruktur og vognmateriell. Det forventes derfor økt aktivitet i selskapet i årene fremover.

Styret mener at årsregnskapet for Bybanen AS gir et korrekt bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret foreslår at overskuddet for 2022 overføres til annen egenkapital med kr 2 431 512

Takk til bedriftens ansatte for stor innsats

Styret mener at prosesser og oppgaver i 2021 har blitt gjennomført på en svært god måte til tross for en vedvarende Covid-19 situasjonen. Det overordnede fokuset har vært på daglig stabil drift samt implementering av selskapets strategi.

Medarbeiderne har som i tidligere år bidratt med engasjement og sterk motivasjon for at bybanen skal bli til det beste for Bergen. Styret takker alle for innsatsen i 2021.

Styrets sammensetning

Styrets medlemmer:

- Emil Eike, styrets leder
- Astrid Sørensen, styrets nestleder
- Akhtar Chaudhry
- Øystein Skaar
- Jørund Vandvik,
- Silja Ekeland Bjørkly
- Sven-Olav Frimann Nilsen, ansatte valgt

Varamedlemmer:

- Christian Haugen
- Rasmus Laupsa Rasmussen

Bergen 8. april 2022

Emil Eike
Styreleder

Astrid Sørensen
Styrets nestleder

Øystein Skaar
Styremedlem

Akhtar Chaudhry
Styremedlem

Jørund Vandvik
Styremedlem

Silja Ekeland Bjørkly
Styremedlem

Sven-Olav Frimann Nilsen
Styremedlem

EUs taksonomi for bærekraftige aktiviteter

Om EUs taksonomi

EUs taksonomi er et klassifiseringssystem for å definere bærekraftige aktiviteter, og dermed å skille disse fra ikke bærekraftige aktiviteter. Formålet med EUs taksonomi er å gi investorer og andre interessenter informasjon om et selskaps økonomiske aktiviteter kan defineres som bærekraftige i henhold til objektive, tekniske vurderingskriterier. Dette skal heve kvaliteten på rapporteringen og motvirke ubalansert eller upresis bærekraftsinformasjon. EU-taksonomien har følgende 6 klima- og miljømål:

1. Begrensning av klimaendringer
2. Tilpasning til klimaendringer
3. Bærekraftig bruk og bevaring av vann – og havressurser
4. Omstilling til en sirkulær økonomi

Forebygging og bekjempelse av forurensning

Beskyttelse og gjenoppretting av biologisk mangfold Per 31.12.2021, var kriteriesett for de to første klima- og miljømålene klare («Climate Delegated Act») og også «Discosure Delegated Act». Kriteriesett for de øvrige miljømålene («Environmental Delegated Act») ventes klar i 2023. Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren mv. ble vedtatt i Stortinget 17. desember 2021 men er per dato ikke trådt i kraft i Norge. Denne omfatter taksonomiforordningen og offentliggjøringsforordningen. Finansdepartementet forventer at loven vil tre i kraft i løpet av høsten 2022. Taksonomiforordningen utfylles av delegerte rettsakter (delegerte forordninger) som Europakommisjonen fastsetter. De delegerte rettsaktene vil bli gjennomført i norsk rett i forskrifter. Forskriftene er per dato ikke utformet på norsk.

Rapporteringskrav og frivillig rapportering

Bybanen AS er ikke omfattet av rapporteringskrav - eller anbefalinger fra Finanstilsynet om rapportering

per 31.12.2021. I tråd med selskapets strategiske ambisjoner innen bærekraft, herunder å være den mest bærekraftige bybanen i Europa, gjennomføres det likevel en frivillig rapportering for 2021. Som en anerkjennelse av det klassifiseringssystemet for bærekraft som nå er etablert i form av EU-taksonomien, har Bybanen i 2021 valgt å følge de samme rapporteringsanbefalingene som foreligger for selskap med omsettelige verdipapirer notert på et regulert marked. Dette medfører at Bybanen AS per 31.12.2021 gjennomfører følgende rapportering:

1. Identifikasjon av hvilke økonomiske aktiviteter Bybanen utfører som er omfattet av EU-taksonomien (*taxonomy-eligible activities*)
2. Identifikasjon av hvilken andel av Bybanens inntekt, driftskostnader og investeringer – alle for 2021, som er relatert til økonomiske aktiviteter som er omfattet av taksonomien

Når en kvalifisert økonomisk aktivitet er identifisert, må det gjennomføres en vurdering eller teknisk screening, som skal angi hvorvidt et selskap oppfyller kravene som er fremsatt i taksonomien knyttet til denne aktiviteten. EUs taksonomi angir en tre-steps metode for å avgjøre om en gitt økonomisk aktivitet kan klassifiseres som bærekraftig. Mer om dette under avsnittet «rapportering for 2022». Årets rapportering fokuserer på identifikasjon av potensielt kvalifiserte aktiviteter. Forutsetninger og forenklinger i årets rapportering, er redegjort for under avsnittet «regnskapsprinsipper og forutsetninger»

Kvalifiserte økonomiske aktiviteter i Bybanen AS

Bybanen AS driver virksomhet som faller inn under EU-taksonomiens sektoroversikt kapittel 6 om transport. Det er her identifisert tre økonomiske aktiviteter som kvalifiserer for vurdering etter kravene i taksonomien. Disse økonomiske aktivitetene er som følger:

Bybanetransport (6.3)

Persontransport i byer og tettsteder innebærer under taksonomiforordningen kjøp, finansiering, leasing, utleie og drift av transportkjøretøy. Bybanen AS driver persontransport i Bergen med bruk av sporvogn og denne aktiviteten kvalifiserer til å bli vurdert som bærekraftig i samsvar med taksonomiforordningen. Bybanen AS har utelukkende personbefordring med bruk av elektrisk sporvogn. De direkte utslippene av klimagasser fra sporvogndriften er lik null.

Forvaltning av infrastruktur og sporvogner (6.14)

Anleggelse, modernisering, vedlikehold og drift av jernbane og undergrunnsbaner er aktiviteter omfattet av taksonomiforordningen. Aktivitetene omfatter alle deler av dette, eksempelvis vedlikehold av broer, stasjoner, terminaler, signaler, etc. Bybanen AS drifter og vedlikeholder et sporvognsystem som vurderes å sammenfalle med benevnelsen jernbane i taksonomiforordningen.

Trolleylinjen (6.15)

Anleggelse, modernisering, vedlikehold og drift av infrastruktur som er nødvendig for drift av veitransport uten direkteutslipp av CO₂ er en kvalifisert aktivitet under taksonomiforordningen. Bybanen AS anlegger og vedlikeholder strømførende infrastruktur for trolleybuslinjene i Bergen. Linjene muliggjør busstransport uten direkte utslipp av CO₂.

Regnskapsprinsipper og nøkkelforutsetninger

Tall og nøkkeltall knyttet til henholdsvis omsetning, driftskostnader og investeringer i tabell 1, er beregnet med utgangspunkt i metoden som er beskrevet i «Disclosure Delegated Act – annex 1» pkt 1.1.1, 1.1.2 og 1.1.31. Det er likelydende prinsippanvendelse i taksonomirapporteringen som i årsregnskapet. Dette er første året Bybanen gjennomfører taksonomirapportering, og til tross for at taksonomien har fått mye fokus, er de praktiske eksemplene og bransjeveiledningen begrenset på tidspunktet for rapportering.

I de tilfeller hvor det ikke eksisterer disaggregerte finansielle størrelser som sammenfaller med de økonomiske aktivitetene, er det benyttet en metode for tilnærming eller estimering basert på fordelingsnøkkel eller tilsvarende.

Det er benyttet en vesentlighetsbetraktning i vurderingen av hva som er økonomiske aktiviteter. Det medfører at økonomiske aktiviteter som er uvesentlige med tanke på

omsetning, driftskostnad eller investering, heller ikke er identifisert eller kvantifisert i absolutte eller relative tall.

Kvalifiserte aktiviteter – omsetning

Nøkkeltall relatert til omsetning består av andel omsetning knyttet til økonomiske aktiviteter som er omfattet av forordningen (teller), dividert på total omsetning, herunder sum salgsinntekter og driftsinntekter (nevner). Inntektene som er medtatt i teller utgjør inntekter knyttet til Bybanedrift/passasjertransport, vedlikehold og forvaltning av Trolleylinjen og inntekter knyttet til vedlikehold og forvaltning av øvrig infrastruktur og sporvogner. Resterende inntekter (1,79 %) utgjør ikke kvalifisert omsetning.

Kvalifiserte aktiviteter - driftskostnader

Tall relatert til driftskostnader er ment å gi opplysninger om kostnader knyttet til oppfyllelsen av de taksonomirelaterte aktivitetene, samt ikke balanseførte investeringer i taksonomirelaterte aktiviteter, herunder kostnadsført FoU. Nøkkeltallet eller KPIen angir andel av driftskostnadene som knytter seg til dette.

Rapporteringskravene knyttet til driftskostnader, slik de fremgår av Disclosure delegated act punkt 1.1.3 er ikke klare med tanke på praktisk gjennomføring. For Bybanen AS er kostnader som går til å operere Bybanen i daglig drift vurdert som ikke er kvalifiserte. Det medfører at kostnader knyttet til operatøravtalen er klassifisert som ikke kvalifiserte kostnader. Kostnader som medgår til forvaltning av den kvalifiserte eiendelen er vurdert kvalifiserte. Lønnskostnader er i sin helhet medtatt av denne grunn, og er allokert til vedlikehold av hhv Bybane og Trolley, men en fordelingsnøkkel basert på omsetning. Avskrivninger er vurdert som ikke kvalifisert. Av andre driftskostnader, er kostnader til infrastruktur, vedlikehold og service medtatt. Videre er kostnader til kurs og opplæring inkludert. Øvrige driftskostnader, herunder regnskap, revisjon og annen administrasjon er inkludert i kategori for ikke kvalifiserte kostnader.

Kvalifiserte aktiviteter - investeringer

Opplysninger om investeringer er ment å dekke andel av årets investeringer som relaterer seg til aktiviteter omfattet av taksonomien. KPIen er beregnet på følgende måte: Tilganger som er relatert til taksonomirelaterte aktiviteter, eller som er planlagt benyttet til taksonomirelaterte aktiviteter er dividert på sum materielle og immaterielle tilganger som har funnet sted i regnskapsåret. Avskrivning, nedskrivning og endring i måling er ikke hensyntatt i nevneren.

Økonomiske aktiviteter 2021	OMSETNING		INVESTERINGER		DRIFTSKOSTNAD	
	TNOK	%	TNOK	%	TNOK	%
Kvalifiserte aktiviteter	241 634	98,21	1 854	29,32	123 865	50,95
Bybanetransport (6.3)	113 063	45,95	0	0	0	0
Forvaltning av infrastruktur og sporvogner (6.14)	119 015	48,37	1 854	29,32	114 213	46,98
Trolleylinjen (6.15)	9 555	3,88	0	0	9 652	3,97
Ikke-kvalifiserte aktiviteter	4 412	1,79	4 469	70,68	119 250	49,05
Totalt	246 046	100	6 323	100	243 115	100

I tabell 1 er kun anskaffelser (før avskrivning og nedskrivning) i lisenser og kontorutstyr vurdert å være kvalifiserte eiendeler. Anskaffelser knyttet til biler og annet utstyr basert på fossilt drivstoff er ikke medtatt som taksonomirelaterte aktiviteter, selv om de anvendes i arbeidet med å vedlikeholde eller betjene en bane med null i direkte utslipp.

Vogner er eiet av Fylkeskommunen og tilganger knyttet til disse er ikke reflektert i Bybanen AS' rapportering.

Rapportering for 2022

I taksonomiforordningen stilles det krav til tre kriterier som må oppfylles for at en aktivitet skal anses som miljømessig bærekraftig:

- Aktiviteten må bidra til å oppfylle ett eller flere av seks klima- og miljømål (substantial contribution)
- Aktiviteten må ikke gjøre vesentlig skade på noen av de andre klima- og miljømålene («do-no-significant-harm»)
- Aktiviteten må oppfylle minimumsvilkår for sosiale rettigheter (minimum social safeguards)

Bybanen AS har i løpet av 2022 iverksatt en prosess for å vurdere om de identifiserte aktivitetene oppfyller kravene i taksonomiforordningen. Dette er gjennomført gjennom å identifisere, vurdere og dokumentere hvert

enkelt av de tekniske screeningkriteriene som fremgår av forordningen, herunder «substantial contribution» og «do-no-significant harm»). I løpet av 2022 vil videre Bybanen AS være omfattet av kravene i åpenhetsloven. Kravene i åpenhetsloven sammenholdt med eksisterende praksis og regeletterlevelse er sammenfallende med kravene til å oppfylle minimumsvilkår for sosiale rettigheter i samsvar med taksonomiforordningen.

Vår foreløpige vurdering er at vi vil være i stand til å dokumentere alle tekniske krav knyttet til de aktivitetene som er identifisert for hhv omsetning, driftskostnader og investeringer.

1.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Resultatregnskap

NOTER	DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2021	2020
2	Salgsinntekt	232 464 714	215 867 425
	Annen driftsinntekt	13 581 442	12 446 731
	Sum driftsinntekter	246 046 156	228 314 156
	Endring beholdn. varer under tilvirkn. og ferdigvarer	2 651 518	3 065 106
1, 3	Lønnskostnad	39 930 807	36 490 101
4	Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	3 608 190	2 934 308
1	Annen driftskostnad	196 924 918	183 970 720
	Sum driftskostnader	243 115 433	226 460 235
	Driftsresultat	2 930 723	1 853 921
	FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Annen renteinntekt	405 097	421 682
	Annen finansinntekt	166 652	134 726
	Annen rentekostnad	239 221	278 202
	Annen finanskostnad	145 177	85 938
	Resultat av finansposter	187 351	192 268
	Ordinært resultat før skattekostnad	3 118 075	2 046 189
10	Skattekostnad på ordinært resultat	686 563	452 650
	Årsresultat	2 431 512	1 593 539
	OVERFØRINGER		
	Avsatt til annen egenkapital	2 431 512	1 593 539
	Sum overføringer	2 431 512	1 593 539

2.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Balanse pr. 31. desember

NOTER	EIENDELER	2021	2020
	Anleggsmidler		
	Immaterielle eiendeler		
4	Konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker o.l.	312 939	88 889
10	Utsatt skattefordel	3 946 229	3 311 479
	Sum immaterielle eiendeler	4 259 168	3 400 368
	Varige driftsmidler		
4	Maskiner og anlegg	14 223 708	12 206 070
4	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	4 578 294	4 104 790
	Sum varige driftsmidler	18 802 002	16 310 860
	Sum anleggsmidler	23 061 170	19 711 228
	Omløpsmidler		
9	Varer	5 089 940	5 100 974
	Fordringer		
8	Kundefordringer	25 624 049	13 228 329
	Andre kortsiktige fordringer	717 408	705 373
	Sum fordringer	26 341 457	13 933 702
5	Bankinnskudd, kontanter o.l.	43 757 044	40 717 795
	Sum omløpsmidler	75 188 441	59 752 471
	Sum eiendeler	98 249 611	79 463 699

2.1

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Balanse pr. 31. desember

NOTER	EGENKAPITAL OG GJELD	2021	2020
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
12	Aksjekapital	1 550 000	1 550 000
	Sum innskutt egenkapital	1 550 000	1 550 000
	Opptjent egenkapital		
	Annen egenkapital	19 252 260	16 820 747
	Sum opptjent egenkapital	19 252 260	16 820 747
11	Sum egenkapital	20 802 260	18 370 747
	Gjeld		
	Avsetning for forpliktelser		
3	Pensjonsforpliktelser	5 935 602	3 836 512
	Sum avsetning for forpliktelser	5 935 602	3 836 512
	Annen langsiktig gjeld		
7, 8	Øvrig langsiktig gjeld	10 000 000	11 000 000
	Sum annen langsiktig gjeld	10 000 000	11 000 000
	Kortsiktig gjeld		
8	Leverandørgjeld	24 789 847	13 085 382
10	Betalbar skatt	1 321 313	4 240 984
5	Skyldige offentlige avgifter	4 679 795	3 548 065
6	Annen kortsiktig gjeld	30 720 794	25 382 009
	Sum kortsiktig gjeld	61 511 749	46 256 440
	Sum gjeld	77 447 351	61 092 952
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	98 249 611	79 463 699

3.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Kontantstrømpstilling

NOTER	KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	2021	2020
	Ordinært resultat før skattekostnad	3 118 075	2 046 189
11	Periodens betalte skatt	-4 240 984	-336
4	Ordinære avskrivninger	3 608 190	2 934 308
	Endring i varelager, kundefordringer og leverandørgjeld	-680 221	5 497 212
3	Forskjeller i pensjonsmidler/-forpliktelser	2 099 090	651 749
	Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	6 458 480	-2 584 205
	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	10 362 630	8 544 917
	KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
4	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-6 323 382	-4 187 524
	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-6 323 382	-4 187 524
	KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
7	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-1 000 000	-1 000 000
	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-1 000 000	-1 000 000
	Netto endring i bankinnskudd, kontanter o.l.	3 039 248	3 357 393
	Beholdning av bankinnskudd, kontanter o.l. pr. 01.01.	40 717 795	37 360 401
	Beholdning av bankinnskudd, kontanter o.l. pr. 31.12.	43 757 044	40 717 795

3.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021 Noter til regnskap

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for øvrige foretak. Selskapet har tidligere vært et lite foretak, men oppfyller ikke lenger disse kravene, og har i 2014 gått over til å være et øvrig foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anskaffelseskost vurderes etter FIFO-prinsippet. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Leasing / Leieavtaler

En leieavtale skal klassifiseres som finansiell eller operasjonell i samsvar med avtalens reelle innhold. Dersom det vesentligste av økonomisk risiko og kontroll knyttet til det underliggende leieobjektet er gått over på leietaker skal leieavtalen klassifiseres som finansiell, og eiendeler og forpliktelser balanseføres. Øvrige leieavtaler er operasjonelle. For operasjonelle leieavtaler er leiekostnaden en driftskostnad som kostnadsføres løpende.

Pensjoner

Selskapet er medlem av Kommunens Sentralforbund og har tjenestepensjon i henhold til hovedtariffavtalen.

Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

1.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Noter til regnskap

Note 1 – Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnad	2021	2020
Lønn	29 814 877	28 162 300
Arbeidsgiveravgift	4 699 014	4 145 485
Pensjonskostnader	4 314 161	3 758 354
Andre ytelser	1 102 754	423 962
Sum	39 930 807	36 490 101

Selskapet har i 2021 sysselsatt 35 årsverk.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 425 852	490 915
Pensjonskostnader	0	0
Annen godtgjørelse	0	0

Lån og sikkerhetsstillelser til ledende ansatte, tillitsvalgte og aksjeeiere m.v.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter.

Honorar til revisor eks. mva utgjør:	2021	2020
Lovpålagt revisjon	117 835	117 095
Regnskapsteknisk bistand	14 500	14 200
Skatterådgivning - teknisk oppsett av ligningspapirer	16 400	17 700
Sum	148 735	148 995

2.0 & 3.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Noter til regnskap

Note 2 – Salgsinntekter

Pr. virksomhetsområde:	2021	2020
Forvaltning av infrastruktur og sporvogner	92 068 306	73 136 716
Passasjertransport	138 828 211	139 957 381
Annet	15 149 639	15 220 059
Sum	246 046 156	228 314 156

Pr. geografisk marked:

Vestland	230 896 517	213 094 097
Sum	230 896 517	213 094 097

Note 3 – Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Selskapet har pensjonsordning som omfatter alle selskapets ansatte. Pr. 31.12.2021 omfatter pensjonsordningen 39 aktive ansatte og to pensjonister. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsen er dekket gjennom Kommunal Landspensjonskasse.

Selskapet endret i 2014 regnskapsprinsipp hvor netto pensjonsforpliktelse fra og med 2014 vises i balansen. Den beregnede pensjonsforpliktelsen pr. 1.1.2014 ble ført som en prinsippendring direkte mot egenkapitalen, årets endring i pensjonsforpliktelse føres som lønnskostnad.

	2021	2020
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	4 642 931	4 104 741
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	78 930	498 630
Avkastning på pensjonsmidler	-311 271	-682 635
Administrasjonskostnad/rentegaranti	125 335	140 828
Arbeidsgiveravgift	639 565	549 295
Netto pensjonskostnad (etter arbeidsgiveravgift)	5 175 491	4 610 859

3.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Noter til regnskap

Note 3 forts. – Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

	2021	2020
Opptjente pensjonsforpliktelser	34 694 786	23 180 184
Beregnete pensjonsforpliktelser	34 694 786	23 180 184
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-27 570 000	-21 606 457
Arbeidsgiveravgift	1 004 595	221 896
Ikke resultatført virkning av estimatavvik inkl. arb.g.avgift	-2 193 779	2 040 889
Netto pensjonsforpliktelse	5 935 602	3 836 512

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	1,70 %
Forventet lønnsvekst	2,25 %
Forventet G-regulering	2,00 %
Forventet pensjonsregulering	1,24 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,10 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer. Estimatavvik som overstiger 10 % av det høyeste av beregnet pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift og pensjonsmidler, amortiseres over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

4.0, 5.0 & 6.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Noter til regnskap

Note 4 – Anleggsmidler

	Driftsløsøre, inventar og kjøretøy	Arbeids- maskiner	Kontor- maskiner	Lisenser	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.21	14 845 905	23 842 060	1 173 162	128 000	39 989 127
Tilgang kjøpte driftsmidler	4 512 290	1 284 204	158 788	368 100	6 323 382
Anskaffelseskost pr. 31.12.21	19 358 195	25 126 264	1 331 950	496 100	46 312 509
Akkumulerte avskrivninger pr. 1.1.	10 960 950	15 070 024	983 433	183 161	27 197 568
Av- og nedskrivninger pr. 31.12.21	10 960 950	15 070 024	983 433	183 161	27 197 568
Bokført verdi pr. 31.12.	8 397 245	10 056 240	348 517	312 939	19 114 941
Årets ordinære avskrivninger	1 455 855	1 873 488	134 797	144 050	3 608 190
Økonomisk levetid	3-10 år	5-15 år	3-5 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær		

Note 5 – Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkkonto (bundne midler) per 31.12.2021 er på kr 2.074.288. Beløpet dekker skyldig skattetrekk per 31.12.2021.

Note 6 – Annen kortsiktig gjeld

	2021	2020
Avsetning påløpte forpliktelser	11 167 601	6 571 321
Skyldig styrehonorar	311 070	228 204
Uopptjent inntekt	15 751 020	14 948 914
Skyldige feriepenger	3 301 541	3 111 679
Annen kortsiktig gjeld	189 561	521 891
Sum	30 720 794	25 382 009

7.0, 8.0 & 9.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Noter til regnskap

Note 7 – Fordringer og gjeld

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år	2021	2020
Vestland fylkeskommune	5 000 000	6 000 000

Selskapets gjeld til Vestland fylkeskommune renteberegnes. I 2021 er det kostnadsført renter på kr 236 944.

Note 8 – Mellomværende med eier

Fordringer	2021	2020
Kundefordringer	23 097 161	11 234 134

Gjeld	2021	2020
Langsiktig gjeld	10 000 000	11 000 000
Sum	10 000 000	11 000 000

Langsiktig gjeld renteberegnes.
Vestland fylkeskommune eier 100 % av aksjene i Bybanen AS.

Note 9 – Varer

	2021	2020
Varelager (reservedeler)	5 089 940	5 100 974
Varer i kommisjon	0	0
Sum	5 089 940	5 100 973

10.0

Bybanen AS - årsregnskap 2020
Noter til regnskap

Note 10 – Skatt

Årets skattekostnad	2021	2020
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	1 321 313	4 240 984
Endring i utsatt skattefordel	-634 750	-3 788 334
Skattekostnad ordinært resultat	686 563	452 650

Skattepliktig inntekt:	2021	2020
Ordinært resultat før skatt	3 118 075	2 046 189
Permanente forskjeller	2 662	11 311
Endring i midlertidige forskjeller	2 885 231	17 219 700
Skattepliktig inntekt	6 005 967	19 277 200

Betalbar skatt i balansen:	2021	2020
Betalbar skatt på årets resultat	1 321 313	4 241 320
Skyldig ilignet skatt fra tidligere år	0	-336
Sum betalbar skatt i balansen	1 321 312	4 240 984

Begegning av effektiv skattesats:	2021	2020
Resultat før skatt	3 118 075	2 046 189
Beregnet skatt av resultat før skatt	685 976	450 162
Skatteeffekt av permanente forskjeller	586	2 488
Sum	686 562	452 650

Effektiv skattesats	22 %	22,1 %

10.0 & 11.0

Bybanen AS - årsregnskap 2021
Noter til regnskap

Note 10 forts. – Skatt

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller.

	2021	2020	Endring
Varige driftsmidler	5 336 594	5 308 540	28 054
Varebeholdning	-1 635 726	-1 635 726	0
Gevinst- og tapskonto	48 352	60 440	-12 088
Avsetninger mv	-15 751 020	-14 948 914	-802 106
Pensjonspremie/- forpliktelse	-5 935 602	-3 836 512	-2 099 090
Sum	-17 937 402	-15 052 172	-2 885 230
Grunnlag for utsatt skattefordel	-17 937 402	-15 052 172	-2 885 230
Utsatt skattefordel (22 %)	-3 946 228	-3 311 478	-634 751

Note 11 – Egenkapital

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
EK pr. 31.12.2020	1 550 000	16 820 747	18 370 747
Årets endring i EK			
Årets resultat		2 431 512	2 431 512
EK pr. 31.12.2021	1 550 000	19 252 260	20 802 260

12.0

Bybanen AS - årsregnskap 2020
Noter til regnskap

Note 12 – Aksjonærer

Aksjekapitalen i Bybanen AS består av en aksjeklasse:

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	1 000	1 550	1 550 000
Sum	1 000		1 550 000

Eierstruktur

Aksjonær i selskapet pr. 31.12. var:

	Antall	Eierandel	Stemmeandel
Vestland Fylkeskommune	1 000	100 %	100 %
Totalt antall aksjer	1 000	100 %	100 %

Alle aksjer har like rettigheter i selskapet.

Til generalforsamlingen i Bybanen AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert Bybanen AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Bergen, 8. april 2022
Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

bybanen
BERGEN LIGHT RAIL

